

NOROGGA GIRKU

Den norske kirke

Vihanan- ja ovddasrohkos-liturgiiija 2017

Davvisámegiella

Dohkkehuvvon Girkočoahkkimis 2017

Sámegillii dohkkehuvvon Sámi girkoráđis njukčamánu 2018

Vedtatt av Kirkemøtet 2017

Nordsamisk oversettelse godkjent av Samisk kirkeråd i mars 2018

Sisdoallu

Oppalaš mearrádusat	3
Ortnet Vihahheapmi	5
Ovddasrohkos boargárlaččat vihahuvvon náittosdili ovddas	17
Čálalohkamat	26

Oppalaš mearrádusat

1. Náittosdilli lea go guokte olbmo almmolaččat, duodašteddjiid gullut ja dohkkehuvvon (boargárlaš dahje girkolaš) eiseválddi ovddas nanneba goabbat guoibmáseaskka lohpadusa eallit ovttas náittosdilis. Náittosdilli lea dohkkehuvvon go almmolaččat lea dahkkojuvvon.
2. Náitaleapmi girku ortnega vuodul lea sihke juridihkalaš ja girkolaš. Dat mii servodaga lágaid vuodul lohkkovuvvo náittosdili ásaheapmin, doaimmahuvvo Ipmila muođuid ovddas. Danin dát lea girkolaš doaimmahus ja dan vuodđun lea ipmilbálvalusvuohki. Danin buot doaimmat, nugo musihkka, jitnositlohkan ja eará sisdoallu galget heivehuvvot dasa.
3. Vihapeapmi dáhpáhuvvá girkus dahje eará ipmilbálvalusbáikkis maid bisma lea dohkkehan vihahanbáikin.
4. Ovdal vihaheami galgá son gii vihaha – vejolaččat soames eará su sajis – ságastallat náittosbárain.
5. Sálmmaid ja lávlagiid dohkkeha dat báhppa gii vihaha náittosbára, ja kantor/organista dohkkeha musihka.
6. Vihapeapmi sáhtá almmuhuvvot searvegotti ipmilbálvalusas ovddalgihtii, ja bárra namuhuvvo ovddasrohkosis.
7. Jus náittosmeassu dollojuvvo, de sáhtá čuovvut ortnega Vihapeapmi gitta mañemus sálmma rádjái. Dat sálbma lea dalle sálbma eahkedismállásiid ovdal. Das mañnil lohkkovuvvo eahkedismálsrohkosis mii čuožžu Ipmilbálvalusgirjjis. Sáhtá maid välljet Váldoipmilbálvalusa ortnega. Dalle eai lohkkovuvvo váldoipmilbálvalusa Álggahansánit, muhto vihahanortnega Álggahansánit. Ja vihahanortnega lađas 4 Čálalohkan lohkkovuvvo dan sadjái go váldoipmilbálvalusa Čálalohkammat. Okta čálalohkan lea evangeliumteaksta. Lađđasat Náitaleapmi ja Suorbmasiid bidjan leat lađđasa Dieđáhusat sajis. Vihahanortnega lađas 9 Ovddasrohkosis lohkkovuvvo váldoipmilbálvalusa ovddasrohkosa sadjái.

Lađđasis Álggahansánit almmuhuvvo náittosmeassu, ovdamearkka dihte ná:

L | Ráhkis (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*). Doai leahppi bohtán (*girku namma daddjo*) náitalit.

Mii leat čoagganan dása illudit dudnuin ovttas. Mii gullat dudno lohpadusaid goabbat guoibmáseatte ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudnuide ja dudno ruovttu badjelii.

Doai háliideahppi searvat HERRÁ eahkedismállásiidda dál go dudno ovttaseallin álgá náitalan olmmožin. Danin mii ávvudit dán doaimmahusa náittosmeassun, vai earát maid ovttas dudnuin besset searvat HERRÁ eahkedismállásiidda dán beaivvi.

8. Náittosbárat geat leat náitalan boargárlaš eiseválddi ovddas, ožžot bivdit girkolaš ovddasrohkosa. Geahča ortnega Ovddasrohkosis boargárlaččat vihahuvvon náittosdili ovddas 2017.
9. Girkobielluin sáhtá čuojahuvvot sullii 5 minuhta ovdal ja mañnil vihaheami.
10. Liturggas lea vilges stola.

Ortnet

Vihaheapmi

Ordning for

Vigsel

L	Liturga/Liturg
S	Searvegoddi/Menighet
Buo	Buohkat/Alle
Vástáduš	Svar
Bárra	Bryllupsparet

Vihaheami áigge sáhtta addit saji iešguđetlágan oassálastimii. Mielčuovvut ožžot searvat dihto liturgalaš lađđasiidda, ja doaimmahusa lassin sáhtta leat musihkka dahje jitnositlohkan, ja sáhtta maid cahkkehit čuovgagloba gintaliid. Kultuvrralaš ovdanbuktimis sáhtta maid čalmmustahttit náittosbára kultuvrralaš duogáža. Go nubbi náitaleaddji gullá eará girkoservodahkii iige Norgga girku, de bisma sáhtta dohkkehit ahte dát girkoservodat oažžu oassálastit.

Eará girkoservodagat ja kultuvrralaš ovdanbuktimat galget váldit vuhtii girkolaš vihaheami ipmilbálvalusvuogi, eai ge oaččo rihkkut Norgga girku oskkuvuođu.

Ovdanbuktimat mat leat lassin liturgijai, sáhttet leat maŋŋil lađđasa 9 Ovddasrohkos.

Go namuha namaid, de dadjá olles nama dahje dušše ovdanama, dan mielde mo lea lunddolaš. Olles namma daddjojuvvo gažaldagain mat leat lađđasis 7 Náitaleapmi.

I løpet av handlingen kan det gis rom for medvirkning av ulike slag. Det kan være medvirkning fra bryllupsfølget ved enkelte av de liturgiske ledd, og det kan være tillegg til handlingen i form av musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med at det tenes lys i lysgloben.

Blant de kulturelle innslag kan det også åpnes for elementer som understreker parets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det etter godkjenning fra biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal disse tilpasses vigselshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Innslag som kommer som tillegg til liturgien, kan plasseres etter ledd 9 Forbønn.

Der navnene skal nevnes, kan en bruke fullt navn eller fornavn, etter hva som er naturlig i det enkelte tilfelle. I spørsmålene under ledd 7 Ekteskapsinngåelse skal det brukes fullt navn.

1 | Prelodium / Álggaheapmi

Orgelmusihkka dahje eará heivvolaš musihkka prelodiumin/álggaheapmin.

Náittosbárta sáhtta bohtit fárrolaga girkui ja mannat čohkkedit sadjásis. Jus háliidit, de náittosbárta, duodašteaddjit, bearrašiid ovddasteaddjit, liturga ja earát sáhttet bohtit girkui prosešuvnnas. Das maŋŋil sáhtta leat vokála- dahje instrumentálamusihkka.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til prelodium/inngang.

De som skal vies, kan gå sammen fram til koret og sette seg på sine plasser.

Dersom det er ønskelig, kan paret, en eller begge, forlovere, representant(er) for familiene, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon. Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

2 | Álggahansánit

L | Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

DAHJE/ELLER

L | Árbmu lehkos dinguin ja ráfi Ipmilis, Áhčisteamet, ja Hearrás Jesus Kristusis.

DAHJE/ELLER

L | Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii: Min sivdnideaddji, Ionisteaddji ja eallindahkki.

Báhppa sávva buresbohtima náittosbárrii ja searvegoddái dáiguin dahje sullasaš sániiguin:

Deretter ønskes paret og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

L | Ráhkis (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*).

Doai leahppi bohtán (*girku namma daddjo*) náitalit. Mii leat čoagganan dása illudit dudnuin ovttas. Mii gullat dudno lohpadusaid goabbat guoibmáseatte ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudnuide ja dudno ruovttu badjelii.

Liturga sáhtta dasto dadjat:

Deretter kan liturgen si:

L | Rámidehket Hearrá,
dasgo son lea buorre,
su árbmugasvuohta bistá agálaččat.
Dát lea dat beaivi maid Hearrá lea dahkan;
ávvidehket ja illudehket! [Sál 118,1.24](#)

DAHJE/ELLER

L | Ipmil lea ráhkisvuohta, ja dat guhte bissu ráhkisvuođas, bissu Ipmilis ja Ipmil bissu su siste. [1. Joh 4,16b](#)

3 | Sálbma

4 | Čálalohkan

L | Ipmil lea min sivdnidan iežas gova mielde
eallit servvolašvuođas iežainis ja guhtet guimmiideametguin.
Náittosdilli lea Ipmila buorre dáhttu.
Ovttas eallit náittosdilis náitalan olmmožin lea eallit luohttámušas ja
ráhkisvuođas, ovttas juogadit buot iluid ja morrašiid ja oskkáldasat orrut
goabbat guoimmiska luhtte gitta eallima lohppii.

Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:
Man divrras lea du árbmugasvuohta, Ipmil!
Olbmot ohcet suoji du soajáid suoivanis.
Sii gallehuvvojit du viesu buoremus borramušain,
don attát sidjiide juhkat iluidat jogažis.
Dasgo du luhtte lea eallima ája, du čuovgasis mii oaidnit čuovgasa.
[Sál 36, 8-10](#)

Gullot maid Ipmila sátni cealká ráhkisvuođa ja oskkáldasvuođa birra:
Gárvodehket dan dihtii njuoras árkkálmastinvuođain,
buorre vuođain, ustitlašvuođain, vuollegašvuođain ja gierdavašvuođain,
nu ahte dii gierdabehtet guhtet guimmiideattet ja addibehtet ándagassii guhtet
guoibmáseattet, jos nuppis leš váidámuš nuppi vuostái.
Nugo Hearrá lea addán ándagassii didjiide, nu galgabehtet dii ge addit
ándagassii guhtet guoibmáseattet. Muhto ovddimustá:
Gárvodehket ráhkisvuođain mii lea ollisvuođa báddi. [Kol 3,12b-14](#)

L | Gullot ain Ipmila sánis.

2–4 čuovvovaš teavsttain (geahča siidduid 26–36) dahje eará heivvolaš čálabihtát, unnimustá okta goappáge testamenttas. Čálabihtáid lohket muhtimat náittosbára mielčuovvuin. Teakstalohkkit mannet fárrrolaga lohkanbeavddi lusa. Náittosbára ja searvegoddi čohkkájit go teavsttat lohkojuvvojit. Maŋemus čálalohkama loahpaha ná:

2–4 av de følgende tekstene (se side 26–36) eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene. Skriftlesningene kan leses av medlemmer av bryllupsfølget. De som skal lese, går samlet fram til lesepulten. Paret som skal vies, og menigheten sitter under lesningen. Siste lesning avsluttes med:

Ná lea čállojuvvon Ipmila sánis.

Dákko sáhtá čuovvut:

Her kan følge:

5 | Sálbma

Sálmma sajis sáhtá leat vokála- dahje instrumentálamusihkka.

Salme kan erstattes av egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

6 | Sárdni

Liturga sárdnida čálabihtáid vuodul maid leat lohkan laddásis 4, dahje eará heivvolaš teavstta vuodul.

Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4, eller over en annen høvelig tekst.

7 | Náitaleapmi

L | De boahhti dál Hearrá áltára ovdii, vai mii gullat dudno lohpadusa goabbat guoibmáseatte ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudnuide ja dudno ruovttu badjelii.

Bára boahá áltára lusa. Liturga jearrá sus gii čuožžu gurut bealde.

Paret går fram til alterringen. Liturgen henvender seg først til den som står til venstre.

Dasto čuovvu:

Deretter følger:

JUOGO / ENTEN A

L | Ipmila min sivdnideaddji muođuid ovddas ja dáid duođašteddjiid gullut jearan mun dus, (*olles namma*):

Áiggut go don váldit (*olles namma*), gii lea dás du bálddas, náittosguoibminat?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

L | Áiggut go don ráhkistit ja gudnejahttit *su/NN* ja bissut oskkáldassan *su/NN* luhtte buriid ja bahás beivviid gitta dassáži go jápmin dudno earuha?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

Liturga jearrá sus gii čuožžu olgeš bealde.

Liturgen henvender seg til den som står til høyre.

L | Seammá láhkái jearan mun dus, (*olles namma*):

Áiggut go don váldit (*olles namma*), gii lea dás du bálddas, áittosguoibminat?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

L | Áiggut go don ráhkistit ja gudnejahttit *su/NN* ja bissut oskkáldassan *su/NN* luhtte buriid ja bahás beivviid gitta dassáži go jápmin dudno earuha?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

L | De addi goabbat guoibmáseatte gieda duođaštussan dása.

Bárra jorgala oktii čalmmiid ja addiba olgeš gieda goabbat guoibmáseaskka. Liturga bidjá gieda bára giedaid ala.

Paret vender seg mot hverandre og gir hverandre høyre hånd. Liturgen legger sin hånd på parets hender.

L | Ipmila muođuid ovddas ja dáid duođašteddjiid gullut doai leahppi dál lohpidan goabbat guoibmáseatte eallit ovttas náittosdilis, ja addán gieda duođaštussan dása. Danin mun gulahan dudno dál rievttis náitalan olmmožin.

DAHJE / ELLER B

L | Ipmila min Sivdnideaddji muođuid ovddas ja dáid duodašteddjiid gullut jearan mun dus, (*olles namma*): Áiggut go don váldit (*olles namma*), gii lea dás du bálddas, náittosguoibminat?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

Liturga jorgala su guvlui gii lea olgeš bealde.

Liturgen henvender seg til den som stár til høyre.

L | Seammá láhkái jearan mun dus, (*olles namma*): Áiggut go don váldit (*olles namma*), gii lea dás du bálddas, áittosguoibminat?

Vástáduš / Svar: Áiggun.

L | De gearddut mu maŋjis.

Bárra jorgala oktii čalmmiid. Soai addiba goabbat guoibmáseaskka olgeš gieda ja čuožžuba giehtalagaid lohpadusa attidettiin. Liturga lohka lohpadusa ovttá cealkaga hávális, das maŋgil bárra geardduha cealkaga, nubbi álggos ja de nubbi.

Paret vender seg mot hverandre. De gir hverandre høyre hånd og blir stående slik mens de avgir løftet. Liturgen leser løftet ledd for ledd, deretter fremsier paret det, den ene først.

L | Mun válddán du (*namma daddjo*) náittosguoibminan.

Bárra | Mun válddán du (*namma daddjo*) náittosguoibminan.

L | Mun ráhkistan ja gudnejahtán du

Bárra | Mun ráhkistan ja gudnejahtán du

L | ja bisun oskkáldassan du luhtte buriid ja bahás beivviid

Bárra | ja bisun oskkáldassan du luhtte buriid ja bahás beivviid

L | gitta dassá go jápmin munno earuha.

Bárra | gitta dassá go jápmin munno earuha.

Das maŋgil nubbi ges geardduha lohpadusa seammá láhkái. Liturga bidjá gieda náittosbára giedaid ala.

Deretter gjentas løfteavleggelsen på samme måte av den andre. Liturgen legger sin hånd på parets hender.

L | Ipmila muođuid ovddas ja dáid duođášteddjiid gullut doai leahppi dál lohpidan goabbat guoibmáseatte eallit ovttas náittosdilis, ja leahppi addán gieda duođáštussan dasa. Danin mun gulahan dudno dál rievttis náitalan olmmožin.

Dákko sáhtta čuovvut / Her kan følge:

8 | Suorbmasiid bidjan

JUOGO / ENTEN A

L | De addi dál goabbat guoibmáseatte suorbmasa mii lea dudno oskkáldasvuođa lohpadusa mearka.

Soai bidjaba suorbmasa goabbat guoimmiska surbmii.

Hver av dem setter ringen på fingeren til den andre.

DAHJE / ELLER B

L | De addi dál goabbat guoibmáseatte suorbmasa mearkan dan lohpadussii maid leahppi dahkan.

De gearddut dál mu mañis.

Liturga lohká lohpadusa, ovttá cealkaga hávális, das mañnil bárra vuoruid mielde geardduha lohpadusa.

Liturgen leser ordene ledd for ledd, deretter fremsier ekteparet dem, den ene først.

L | (*Namma*), mun attán dutnje dán suorbmasa

Bárra | (*Namma*), mun attán dutnje dán suorbmasa

L | iežan ráhkisvuođa ja oskkáldasvuođa lohpadusa mearkan.

Bárra | iežan ráhkisvuođa ja oskkáldasvuođa lohpadusa mearkan.

De biddjo suorpmas beallelačča surbmii.

Das mañnil nubbi beallelaš ges dahká seammá láhkái.

Ringen settes så på fingeren til den andre.

Deretter gjentas overrekkelsen på samme måte av den andre ektefellen.

9 | Ovddasrohkos

L | Rohkadallot.

Náittosbára čippusta áltárrieggái. Liturga rohkadallá bára ovddas, bidjá gieda sudno oaivvi ala, ja lohká ovttá čuovvovaš rohkosiin mii loahpahuvo Áhččeminrohkosiin. Náittosbára mielčuovvut maid sáhttet bidjat gieda náittosbára oaivvi ala go liturga rohkadallá.

Ekteparet kneler ved alterringen. Liturgen ber for paret, med håndspåleggelse, en av følgende bønner, som avsluttes med Fadervår. Eventuelt kan også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse.

JUOGO/ENTEN A

L | Váibmoládis Ipmil, mii rohkadallat (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*) ovddas ja sudno náittosdili ovddas: Buressivdnidivččet sudno geat leaba čippustan dása du muođuid ovddas. Deavddášit sudno ráhkisvuođainat, ja huksešit sudno ruovttu ráfiin. Leage árbmugas sudnuide, nanne sudno Vuoiŋnainat, vai soai buriid ja bahás beivviid dorvvasteaba dutnje, bissuba oskkáldasat ovttas ja veahkeheaba goabbat guoimmiska agálaš eallima guvlui.

DAHJE / ELLER B

L | Buorre Ipmil, mii giitit du (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*) ovddas ja sudno ráhkisvuođa ovddas goabbat guoibmáseaskka. Buressivdnit sudno náittosdili eallima. Veahkehivččet sudno doallat daid lohpadusaid maid leaba addán goabbat guoibmáseaskka, vai sudnos livččii luohttámuš, ovddasmoraš ja illu náittosdilis. Attášit sudnuide návccaid ja dáhtu ráfiin hukset ruovttu, vai sudno ruoktu livččii dakkár báiki gos [*mánát bajásšaddet oadjebasvuođas ja*] bearaš ja ustibat dovdet gullelašvuođa.

Don leat geaidnu, duohtavuolta ja eallin. Divtte sudno vádjolit du duohtavuođas. Don gii attát ándagassii ja dagat dearvvašin, veahket sudno addit ándagassii goabbat guoibmáseaskka. Don gii leat ráhkisvuođa ája, veahket sudno ja buot náittosbáraid ovdánit ja nanosmuvvat ráhkisvuođas.

Dákko sáhtta lasihit friddjarohkosa, ja seammás cahkkehit gintaliid.
Searvegoddi sáhtta lávlut rohkossálmma (go náittosbárra čippusta).
Geahča ovdamearkka dihte Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680.
Ovddasrohkos loahpahuvo Áhččeminrohkosiin.

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning.
Eventuelt kan menigheten synge en bønnesalme (mens ekteparet kneler).
Se for eksempel Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680.
Forbønnen avsluttes alltid med Fadervår.

L | Rohkadallot mii Áhččeminrohkosa:

Buo | Áhččámet, don guhte leat almmis!
Basuhuvvos du namma. Bohtos du riika.
Šaddos du dáhttu, mo almmis nu maiddá
eatnama alde.
Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.
Atte midjiide min suttuid ándagassii,
nugo mii ge ándagassii addit velggolaččaidasamet.
Ale ge doalvvo min geahččalussii, muhto beastte min bahás eret.
Dasgo du lea riika ja fápmu
ja gudni agálašvuhtii. Amen.

Áhččeminrohkosa sáhtta maid sámegillii lohkat eará dohkkehuvvon liturgiijaid mielde. Náittosbárra
čohkkeda sadjásis.

Det er også anledning til å benytte Fadervår etter 1977-liturgien eller 1920-liturgien. Ekteparet setter
seg på plassene sine.

Dákko sáhtta leat:

Her kan følge:

10 | Musihkka / Symboladagut

Náittosbára mielčuovvut ja earát ožžot ovdanbuktit musihka, lohkat jitnosit dahje buktit ovdan eará
kultuvrralaš oasi.

Deltakere i bryllupsfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle
innslag.

11 | Sálbma

12 | Buressivdnádus

JUOGO/ENTEN A

Searvegoddái čálmmiid / Vendt mot menigheten.

L | Máidnot Hearrámet.

Searvegoddi čuožžila.

Menigheten reiser seg.

S | Máidnojuvvon lehkos Ipmit. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L | Hearrá buressivdnidivččii du ja várjalivččii du.

Hearrá divttášii muođuidis čuovgat du badjelii ja livččii dutnje árbmugas.

Hearrá bajidivččii čálmmiidis du ala ja attášii dutnje ráfi. ✠

S | Amen. Amen. Amen.

DAHJE / ELLER B

Searvegoddái čálmmiid / Vendt mot menigheten

L | Váldet vuostá buressivdnádusa.

Searvegoddi čuožžila.

Menigheten reiser seg.

L | Hearrá buressivdnidivččii du ja várjalivččii du.

Hearrá divttášii muođuidis čuovgat du badjelii ja livččii dutnje árbmugas.

Hearrá bajidivččii čálmmiidis du ala ja attášii dutnje ráfi. ✠

S | Amen.

Čuovvovaš jaskes rohkosa oktavuodas sáhtá girkobielluin čuodjalahttit golmma gearde golbma časkkástaga. Dákko sáhtá leat vokála- dahje instrumentálamusihkka.

Under den følgende stille bønn kan en klemte tre ganger tre bøtteslag med en av kirkens klokker. Her kan det også fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

13 | Postludium/Vuolgin

Orgelmusihkka dahje eará musihkka mii heive.

Náittosbárra vuolgá girkus fárrolaga.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk.

Ekteparet går sammen ut av kirken.

Ovddasrohkos boargárlaččat vihahuvvon náittosdili ovddas

Forbønn for borgerlig inngått ekteskap

L | Liturga/Liturg
S | Searvegoddi/Menighet
Buo | Buohkat/Alle

Doaimmahusa áiggi sáhtta addit saji iešguđetlágan oassálastimii. Mielčuovvut ožžot searvat dihto liturgalaš lađđasiidda, ja doaimmahusa lassin sáhttet ovdanbuktit musihka dahje jitnosit lohkat, ja seammás sáhtta cahkkehit čuovgagloba gintaliid. Kultuvrralaš ovdanbuktin sáhtta maid čalmmustahttit náittosbára kultuvrralaš duogáža.

Go nubbi náitaleaddji gullá eará girkoservodahkii go Norgga girku, de bisma sáhtta dohkkehit ahte dat girkoservodat oažžu oassálastit. Eará girkoservodagaid oassálastin ja kultuvrralaš ovdanbuktimat galget heivehuvvot ovddasrohkospmilbálvalusa vuohká, eai ge oaččo rihkkut Norgga girku oskkuvuođu.

Ovdanbuktimat mat leat lassin liturgijai, sáhttet leat maŋŋil lađđasa 8 Ovddasrohkos.

Go namaid namuha, de dadjá olles nama dahje dušše ovdanama, nu mo lea lunddolaš. Olles namma daddjojuvvo gažaldagain mat leat lađđasis 7 Náittosbára ovdanboahatin.

I løpet av handlingen kan det gis rom for medvirkning av ulike slag.

Det kan være medvirkning fra festfølget ved enkelte av de liturgiske ledd, og det kan være tillegg til handlingen i form av musikk eller høytlesning, eventuelt kombinert med at det tennes lys i lysgloben. Blant de kulturelle innslag kan det også åpnes for elementer som understreker ekteparets etniske bakgrunn. Der den ene part har en annen kirkelig tilhørighet enn Den norske kirke, kan det etter godkjenning fra biskopen åpnes for deltakelse fra vedkommende kirkesamfunn.

Både når det gjelder medvirkning fra andre kirkesamfunn og kulturelle innslag, skal disse tilpasses forbønnshandlingens gudstjenestlige karakter og ikke bryte med Den norske kirkes trosgrunnlag.

Innslag som kommer som tillegg til liturgien, kan plasseres etter ledd 8 Forbønn.

Der navnene skal nevnes, kan en bruke fullt navn eller fornavn, etter hva som er naturlig i det enkelte tilfelle. I spørsmålene under ledd 7 Fremstilling av ekteparet skal det brukes fullt navn.

1 | Prelodium / Álggaheapmi

Orgelmusihkka dahje eará heivvolaš musihkka prelodiumin/álggaheapmin. Náittosbárra sáhtta mannat ovddalgihtii girku, dahje boahit fárrolaga ovdageahčái girku ja čohkkedit sadjásis. Jus háliidit, de náittosbárra, duodašteaddjit, liturga ja earát sáhttet boahit girku prosešuvnnas. Das maŋŋil sáhtta leat vokála- dahje instrumentálamusihkka.

Orgelmusikk eller annen egnet musikk til prelodium/inngang. Ekteparet kan ta plass i koret på forhånd, eller de kan gå sammen fram til koret og sette seg på plassene sine. Dersom det er ønskelig, kan ekteparet, forlovere, liturg og andre gå inn i kirken i prosesjon. Deretter kan det fremføres egnet vokal- eller instrumentalmusikk.

2 | Álggahansánit

L | Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii.

DAHJE/ELLER

L | Árbmu lehkos dinguin ja ráfi Ipmilis, Áhčisteamet, ja Hearrás Jesus Kristusis.

DAHJE/ELLER

L | Áhči ja Bártni ja Bassi Vuoiŋŋa nammii: Min sivdnideaddji, lonisteaddji ja eallindahkki.

Das maŋŋil liturga sávvá buresboahitima náittosbárrii ja searvegoddái dáiguin dahje sullasaš sániiguin: Deretter ønskes ekteparet og forsamlingen velkommen med disse eller lignende ord:

L | Ráhkis (*olles namma daddjo*) ja (*olles namma daddjo*), doai náitaleidde (*dáhton daddjo*) (*báikki daddjo*). Doai leahppi dál dás (*girku namma daddjo*) oažžun dihtii girku ovddasrohkosa náittosdillái. Mii leat čoagganan dása illudit dudnuin ovttas ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudnuide ja dudno ruovttu badjeli.

Das maŋŋil liturga sáhtta dadjat juoidá dilálašvuoda ja čuovvovaš ipmilbálvalusa birra, ja loahpahit ovdamearkka dihte ná:

Deretter kan liturgen si noe om anledningen og gudstjenesten som følger, og eventuelt avslutte slik:

L | Rámidehket Hearrá,
dasgo son lea buorre,
su árbmugasvuohta bistá agálaččat.
Dát lea dat beaivi maid Hearrá lea dahkan,
ávvidehket ja illudehket! **Sál 118,1.24**

DAHJE/ELLER

L | Ipmil lea ráhkisvuohta, ja dat guhte bissu ráhkisvuodas,
bissu Ipmilis ja Ipmil bissu su siste. **1 Joh 4,16b**

3 | Sálbma

4 | Čálalohkan

L | Ipmil lea min sivdnidan iežas gova mielde eallit
servvolašvuodas iežainis ja guhtet guimmiideametguin.
Náittosdilli lea Ipmila buorre dáhttu.
Ovttas eallit náittosdilis náitalan olmmožin lea eallit luohttámušas ja
ráhkisvuodas, ovttas juogadit buot iluid ja morrašiid ja oskkáldasat orrut
goabbat guoimmiska luhtte gitta eallima lohppii.

Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis: Man divrras lea du árbmugasvuohta,
Ipmil! Olbmot ohcet suoji du soajáid suoivanis.
Sii gallehuvvojit du viesu buoremus borramušain, don attát sidjiide juhkat
iluidat jogažis. Dasgo du luhtte lea eallima ája, du čuovgasis mii oaidnit
čuovgasa. **Sál 36, 8-10**

Gullot maid Ipmila sátni cealká ráhkisvuoda ja oskkáldasvuoda birra:
Gárvodehket dan dihtii njuoras árkkálmastinvuodain, buorrevuodain,
ustitlašvuodain, vuollegašvuodain ja gierdavašvuodain, nu ahte dii
gierdabehtet guhtet guimmiideattet ja addibehtet ándagassii guhtet
guoibmáseattet, jos nuppis leš váidámuš nuppi vuostái. Nugo Hearrá lea
addán ándagassii didjiide, nu galgabehtet dii ge addit ándagassii guhtet
guoibmáseattet. Muhto ovddimustá: Gárvodehket ráhkisvuodain mii lea
ollisvuoda báddi. **Kol 3,12b-14**

L | Gullot ain Ipmila sánis.

2–4 čuovvovaš teavsttain (geahča siidduid 26–36) dahje eará heivvolaš čálabihtát, unnimustá okta goappáge testamenttas. Čálabihtáid lohket muhtimat náittosbára mielčuoovvuin. Teakstalohkkit mannet fárrolaga lohkanbeavddi lusa.

Náittosbára ja searvegoddi čohkkájit go teavsttat lohkkjuvvojit.

Maŋemus čálalohkama loahpaha ná:

2-4 av de følgende tekstene (se side 26-36) eller andre høvelige skriftlesninger, minst én fra hvert av de to testamentene. Skriftlesningene kan leses av medlemmer av festfølget. De som skal lese, går samlet frem til lesepulten.

Ekteparet og menigheten sitter under lesningen.

Siste lesning avsluttes med:

Ná lea čállojuvvon Ipmila sánis.

Dákko sáhtta čuovvut / Her kan følge

5 | Sálbma

Sálmma sajis sáhtta leat vokála- dahje instrumentálamusihkka.

Salmen kan erstattes av enet vokal- eller instrumentalmusikk.

6 | Sárdni

Liturga sárdnida čálabihtáid vuodul maid leat lohkan lađđasis 4, dahje eará heivvolaš teavstta vuodul. Liturgen holder en tale over et av de skriftordene som er lest under ledd 4 eller over en annen høvelig tekst.

7 | Náittosbára ovdanboahhtin

Náittosbára boahhtá áltára lusa. Liturga jorgala álggos su guvlui gii čuožžu gurut bealde.

Ekteparet går sammen fram til alteret. Liturgen henvender seg først til den som står til venstre.

JOGO/ENTEN A

L | Almmolaš eiseválddi ovddas doai leahppi lohpidan eallit ovttas náittosdilis.

Lohpádus mearkaša ahte doai galgabeahhti leat okta ja bissut oskkáldasat ovttas buriid ja bahás beivviid gitta dassáži go jápmin dudno earuha. Dudno sávaldaga mielde mii odne rohkadallat dudno ovddas ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudno náittosdillái ja dudno ruovttu badjelii.

DAHJE/ELLER B

L | (*Goappašagaid olles namma daddjo*), doai leahppi almmolaš eiseválddi ovddas lohpidan eallit ovttas náittosdilis. Áigubeahhti go ain ráhkistit ja gudnejahttit goabbat guoimmáde ja bissut oskkáldasat ovttas buriid ja bahás beivviid gitta dassá go jápmin dudno earuha?

Náittosbárra vástida goabbat vuoru dahje oktanis:
Ekteparet svarer, etter hverandre eller sammen:

Áiggun / Áigo.

L | Dudno sávaldaga mielde mii odne rohkadallat dudno ovddas ja rohkadallat Ipmila buressivdnádusa dudno náittosdillái ja dudno ruovttu badjelii.

8 | Ovddasrohkos

Náittosbárra čippusta áltárrieggái.

Liturga rohkadallá bára ovddas, bidjá gieđa sudno oaivvi ala, ja lohká ovttá čuovvovaš rohkosiin ja loahpaha Áhččeminrohkosiin.

Náittosbára mielčuovvut maid sáhttet bidjat gieđa náittosbára oaivvi ala dan botta go liturga rohkadallá bára ovddas.

Ekteparet kneler ved alterringen.

Liturgen ber for ekteparet med håndspåleggelse en av følgende bønner, som avsluttes med Fadervår.

Eventuelt kan også andre i følget delta i forbønnen med håndspåleggelse.

JOGO/ENTEN A

L | Váibmoládis Ipmil, mii rohkadallat (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*) ovddas ja sudno náittosdili ovddas: Buressivdnidivččet sudno geat leaba čippustan dása du muođuid ovddas.

Deavddášit sudno ráhkisvuodainat, ja huksešit sudno ruovttu ráfiin.

Leage árbmugas sudnuide, nanne sudno Vuoiŋŋainat, vai soai buriid ja bahás beivviid dorvvasteaba dutnje, bissuba oskkáldasat ovttas ja veahkeheaba goabbat guoimmiska agálaš eallima guvlui.

DAHJE/ELLER B

L | Buorre Ipmil, mii giitit du (*namma daddjo*) ja (*namma daddjo*) ovddas ja sudno ráhkisvuoda ovddas goabbat guoibmáseaskka. Buressivdnit sudno náittosdili eallima. Veahkehivččet sudno doallat daid lohpadusaid maid leaba addán goabbat guoibmáseaskka, vai sudnos livččii luohhtámuš, ovddasmoraš ja illu náittosdilis. Attášit sudnuide návccaid ja dáhtu ráfiin hukset ruovttu, vai sudno ruoktu livččii dakkár báiki gos [*mánát bajásšaddet oadjebasvuodas ja*] bearaš ja ustibat dovdet gullelašvuoda.

Don leat geaidnu, duohtavuohhta ja eallin. Divtte sudno vadjolit du duohtavuodas. Don gii attát ándagassii ja dagat dearvvašin, veahket sudno addit ándagassii goabbat guoibmáseaskka.

Don gii leat ráhkisvuoda ája, veahket sudno ja buot náittosbáraid ovdánit ja nanosmuvvat ráhkisvuodas.

Dákko sáhtta lasihit friddjarohkosa, ja seammás cahkkehit gintaliid. Searvegoddi sáhtta lávlut rohkossálmma (go náittosbárri čippusta).

Geahča ovdamearkka dihte Norsk salmebok 2013 nr. 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680.

Her kan det tilføyes en fritt utformet bønn, eventuelt kombinert med lystenning.

Eventuelt kan menigheten synge en bønnesalme (mens ekteparet kneler).

Se for eksempel Norsk Salmebok 2013 nr 431, 624, 638, 652, 653, 678, 680.

Ovddasrohkos loahpahuvo Áhččeminrohkosiin.

Forbønnen avsluttes alltid med Fadervår.

L | Rohkadallot mii Áhččeminrohkosa:

Buo | Áhččámet, don guhte leat almmis!

Basuhuvvos du namma.

Bohtos du riika.

Šaddos du dáhttu, mo almmis nu maddái eatnama alde.

Atte midjiide odne min beaivválaš láibbi.

Atte midjiide min sudduid ándagassii,

nugo mii ge ándagassii addit velggolaččaidasamet.

Ale ge doalvo min geahččalussii, muhto beastte min bahás eret.

Dasgo du lea riika ja fápmu ja gudni agálašvuhtii. Amen.

Áhččeminrohkosa sáhtá maid lohkat sámegillii eará dohkkehuvvon liturgiijaid mielde.
Det er også anledning til å benytte Fadervår etter andre godkjente liturgier.

Náittosbárra čohkkeda sadjásis.
Ekteparet setter seg på plassene sine.

Dákko sáhtá čuovvut
Her kan følge

9 | Musihkka/Symboladagut

Náittosbára mielčuovvut ja earát ožžot ovdanbuktít musihka, lohkat jitnosit dahje eará kultuvrralaš oasi buktít ovdan.

Deltakere i festfølget og andre kan medvirke med musikk, høytlesning eller andre kulturelle innslag.

10 | Sálbma

11 | Buressivdnáduš

JOGO/ENTEN A

L | searvegoddái čalmmiid / vendt mot menigheten

Máidnot Hearrámet.

Searvegoddi čuožžila. / Menigheten reiser seg.

S | Máidnojuvvon lehkos Ipmil. Halleluja. Halleluja. Halleluja.

L | Hearrá buressivdnidivččii du ja várjalivččii du.

Hearrá divttášii muođuidis čuovgat du badjelii ja livččii dutnje árbmugas.

Hearrá bajidivččii čalmmiidis du ala ja attášii dutnje ráfi. ✠

S | Amen. Amen. Amen.

DAHJE/ELLER B

L | searvegoddái čalmmiid / vendt mot menigheten

Váldet vuostá buressivdnádusa.

Searvegoddi čuožžila. / Menigheten reiser seg.

L | Hearrá buressivdnidivččii du ja várjalivččii du.

Hearrá divttášii muođuidis čuovgat du badjelii ja livččii dutnje árbmugas.

Hearrá bajidivččii čalmmiidis du ala ja attášii dutnje ráfi. ✠

S | Amen.

12 | Postludium/Vuolgin

Orgelmusihkka dahje eará musihkka mii heive. Náittosbárra vuolgá girkus (fárrolaga).

Orgelmusikk eller annen egnet musikk. Ekteparet går sammen ut av kirken.

Čálalohkamat

Vihahan- ja ovddasrohkosliturgiija 2017

L | Gullot mii Ipmila sáni.

2–4 čuovvovaš teavsttain dahje eará heivvolaš čálabihtát, unnimustá okta goappáge testamenttas. Čálabihtáid sáhttet lohkat bára mielčuovvut. Teakstalohkkit mannet fárrolaga lohkanbeavddi lusa. Náittosbárra ja searvegoddi čohkkájit go teavsttat lohkkovvovjit.

A. Lea čállojuvvon vuosttaš Movsses-girjjis:

Ipmil sivdnidii olbmo iežas govvan.
Ipmila govvan son sivdnidii su,
olmmájjin ja nissoniin son sivdnidii sudno.
Ipmil buressivdnidii sudno ja celkkii sudnuide:
«Leahkki šattolaččat ja lassáneahkki,
deavdi eatnama ja dahkki dan iežade vuolibužžan!» 1 Mos 1,27–28a

B. Lea čállojuvvon vuosttaš Movsses-girjjis:

Herrá Ipmil celkkii:
«Ii leat buorre ahte olmmoš lea okto.
Mun dagan sutnje guoimmi guhte lea su lahkásaš.» 1 Mos 2,18

C. Lea čállojuvvon Ruta girjjis:

Gosa don manat, dohko mun ge manan,
ja gos don orut, doppe mun ge orun.
Du álbmot lea mu álbmot, ja du Ipmil lea mu Ipmil.
Gosa don jámát, dohko mun ge dáhtun jápmit,
ja dohko mun dáhtun hávdáduvvot. Rut 1,16b–17a

D. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Herrá lea mu báimman,
ii mus váillo mihkkege.

Ruonas giittiide son livvuda mu,
vuoijjadusa čázi lusa son láide mu.
Son áhpásmahtá mu sielu.
Son doalvu mu vanhurskkisvuoda bálgáid mielde namas dihtii.

Vaikko mun vadjolivččen jápminsuoivana leagis,
de in balaše mange bahás.
Dasgo don leat mu mielde.
Du soabbi ja báimmansoabbi jedđejit mu.

Don ráhkadat munnje beavddi
mu vašálaččaid čalmmiid ovddas.
Don vuoiddat mu oaivvi oljuin,
mu juhkanlihtti golgá badjel.

Aivvefal buorre vuolta ja árbmugasvuolta doarridit mu
buot mu eallinbeivviid,
ja mun beasan ássat Hearrá viesus guhkes áiggiid čađa. [Sál 23](#)

E. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Dat guhte čohkká Alimusa suojis
ja ássá Buotveagalačča suoivanis, dadjá ná:
«Hearrá lea mu báhtaranbáiki ja ladni,
mu Ipmil geasa dorvvastan!»
Su soajáid vuolde don gávnnat suoji,
soadjádolggiidisguin son gokčá du.
Su oskkáldasvuolta lea galba ja suodjalus.
«Du báhtaranbáiki lea Hearrá.»
Don leat dahkan Alimusa orrunsadjinat. [Sál 91,1–2.4.9](#)

F. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Rámidehket Hearrá oppa eanan!
Bálvlehket Hearrá ilus,
bohtet su muođuid ovdii ávuin!

Dovdet ahte Hearrá lea Ipmil!
Son lea sivdnidan min, ja mii leat su,
su olbmot ja su sávzzat maid son geahččá.

Mannet su poarttaid čađa giittoslávlagiin,
mannet su ovdašiljuide máidnunlávlagiin.
Giitet su ja máidnot su nama!

Dasgo Hearrá lea buorre,
su árbmugasvuolta bistá agálaš áigái,
su oskkáldasvuolta sogas sohki. [Sál 100](#)

G. Lea čállojuvvon Sálmmaid girjjis:

Mu siellu, máinno Hearrá,
buot mii lea mu siste,
máinno su bassi nama!
Mu siellu, máinno Hearrá,
ale vajáldahte su buorredaguid!

Son addá ándagassii buot du suddaid
ja dálkkasta buot du vigiid.
Son lonista du heakka hávddis
ja kruvnnida du árbmugasvuodain
ja váibmoládisvuodain.

Son galleha du eallima buriiguin,
nu ahte don šattat fas nuorran dego goaskin. *Sál 103,1–5*

H. Lea čállojuvvon Sárdnideaddji girjjis:

Buorebut leaba guovttes go okta,
dasgo sudnos lea buorre bálká sudno váivviska ovddas.
Dasgo jos soai jorraleaba,
de máhtá nubbi čuoččáldahttit su guoimmiis bajás.
Jos muhtin máhtá nagadit su,
dan ovttaskas olbmo, badjel,
de máhttiba dat guovttes bihtit bealiska su vuostá
ja golmmageardásaš árpu ii boatkan nu fargga. *Sárdnideaddji 4,9–10a.12 (Bibal 1895 transkriberejuvvon).*

I. Lea čállojuvvon Salomo allalávlagis:

Mu ráhkkásan lea gotti dahje nuorra sarvaga lágáš.
Duo son čuožžu min seainni duohken,
guovlladettiin sisa ihkoniid ráigge,
givnnjodettiin čeargalasa čađa.

Mu ráhkkásan sárdnugoahdá ja cealká munnje:
Čuoččat bajás, mu ustibažžan, mu čábbážan ja boađe!
Mu duvván bákteráhkamiid siste, várrečohka suojis.
Divtte mu oaidnit du hámát, divtte mu gullat du jienat!

Dasgo du jietna lea njálggis, ja du hápmi čáppis. *Allalávlla 2,9–10.14 (Bibal 1895 transkriberejuvvon)*

J. Lea čállojuvvon Allalávlagis:

Dán teavstta sáhtta okta teakstalohkki lohkat dahje nissonolmmoš (I) ja dievdoolmmoš (II).

I Mu ráhkkásan jietna!
Geahča, duo son bohtá,
viegadettiin váriid badjel,
njuikkodettiin dieváid badjel.
Mu ráhkkásan lea gotti dahje nuorra sarvaga lágáš.
Duo son čuožžu min seainni duohken,
guovlladettiin sisa ihkoniid ráigge,
givnnjodettiin čeargalasa čađa.
Mu ráhkkásan sárdnugohtá ja cealká munnje:

II Čuočcat bajás, mu ustibažžan,
mu čábbážan ja boađe!
Dasgo geahča, dálvi lea gollan,
arvi lea vássán, lea mannan eret.
Liedit ihtet eatnamis.
Lávlunáigi lea bohtán,
ja turtelduvvá jietna lea gullon min eatnamis.
Fiikonmuorra njálgudahtta su fiikoniiddis,
ja viidnemuoraid lidiin lea njálgga hádja.
Čuočcat bajás, boađe, mu ustibažžan,
mu čábbážan, de boađe juo!
Mu duvván bákteráhkamiid siste, várrečohka suojis.
Divtte mu oaidnit du hámát, divtte mu gullat du jienat!

Dasgo du jietna lea njálggis, ja du hápmi čáppis.

I Mu ráhkkásan lea mu,
ja mon lean su guhte geahčča su ealus liljáid gaskkas.
Ovdalgo beaivi gáluda, ja suoivanat gáidet,
de jorggit ruoktot ja šatta, mu ráhkkásažžan,
gotti dahje nuorra sarvaga lágážin skurččas vári alde!

I/II Bija mu nugo seailla du váimmot ala,
nugo seailla du giedat ala.
Dasgo gievra nugo jápmin lea ráhkisvuohta,
garas nugo jábmiid áibmu lea ángirvuohta.
Dan njuokčamat leat dollanjuokčamat, Hearrá dolla.

Eatnat čázit eai máhte čáskadit ráhkisvuođa,
ja rávnnjit eai máhte dan badjel golgat. Allalávlla 2,8–14.16–17 + 8,6–7a (Bibal 1895 transkriberejuvvon).

K. Lea čállojuvvon Allalávlagis:

Bija mu nugo seilla du váimmot ala, nugo seilla du gieđat ala.
Dasgo gievra nugo jápmin lea ráhkisvuohta, garas nugo jábmiid áibmu lea áŋgirvuohta.
Dan njuokčamat leat dollanjuokčamat, Hearrá dolla.

Eatnat čázit eai máhte čáskadit ráhkisvuođa,
ja rávnnjit eai máhte dan badjel golgat. **Allalávlla 8,6–7a (Bibal 1895 transkriberejuvvon).**

L. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Dii lehpet eatnama sálttit! Muhto jos sálttit veagahuvvet, mainna dalle sáhtta sáltet? Eai dat dohkke šat maninge, muhto bálkásit ja duolmmahallet olbmuide.
Dii lehpet máilmmi čuovggas! Gávpot mii lea vári alde, ii sáhte leat čihkosis. Ja go olmmoš cahkkeha gintala, de ii bija dan gári vuollái, muhto baicca ginttaljuolgái, vai dat báitá buot viesu olbmuide. Nu báitos din čuovggas ge olbmuide, vai sii oidnet din buriid daguid ja máidnot Áhčadet guhte lea almmis! **Matt 5,13–16**

M. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:

Danne mun cealkkán didjiide: Allet moraš heakkadet dihtii ahte dis lea maid borrat ja juhkat, allet ge rupmaša dihtii ahte leat biktasat. Ii go heagga leat eanet go borramuš ja rumaš eanet go biktasat? Gehččet almmi lottiid! Eai dat gilvve eai ge láddje eai ge čohkke láđuide, muhto din almmálaš Áhčči biebma daid. Ehpet go dii leat ollu mávssolaččabut go dat? Guhtemuš ba dis sáhtta buot morrašiiddisguin lasihit ovttá állana ge eallinguhkkodahkasis? Ja manne moraštehpet biktasiid dihtii? Gehččet gietti lidiid, mo dat šaddet! Eai dat bargga eai ge bane, muhto mun cealkkán didjiide: Ii oppa Salomo ge buot hearvásvuodainis lean gárvvohuvvon nugo okta sis. Jos Ipmil gárvvoha gietti rásiid nu čábbát, daid mat odne leat ceaggámin ja ihttin bálkestuvvojit oapmanii, ii go son ollu eanet gárvvohivčče din, dii uhccán oskkolaččat? Allet nappo moraš ja cealkke: ‘Maid mii dál borrat?’ dahje: ‘Maid juhkat?’ dahje: ‘Mainna gárvodit?’

Buot dáid háhpohallet báhkinat,
muhto din almmálaš Áhčči diehtá juo
ahte dii dárbbášehpet buot dáid.
Ohcet baicca vuos Ipmila riikka
ja su vanhurskkisvuoda,
de buot dát addojuvvojit didjiide.
Allet nappo moraš ihtáš beaivvi dihtii;
gal ihtáš beaivi buktá morrašiiddis.
Juohke beaivvis leat doarvái iežas váivvit. [Matt 6,25–34](#)

N. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus cealká: Átnot, de oažžubehtet.
Ohcet, de gávdnabehtet. Goalkkuhehket,
de didjiide rahppojuvvo ukša.
Dasgo juohkehaš guhte átnu, oažžu, ja son guhte ohcá,
gávdná, ja guhte goalkkuha,
sutnje rahppojuvvo ukša
Buot maid dii dáhttubehtet earáid
dahkat alcceseattet, dahket dii ge sidjiide.
Dasgo nu lea láhka ja profehtat. [Matt 7,7–8.12](#)

O. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus celkkii: Juohkehaš guhte gullá dáid
mu sániid ja dahká daid mielde,
lea jierpmálaš olbmá láhkásaš guhte
huksii viesus bávtti ala.
Arvi šoalai, jogat dulve ja biekkat bosso
ja čuhce viesu njeaiga.
Muhto dat ii gahččan,
dasgo dat lei huksejuvvon bávtti ala. [Matt 7,24–25](#)

P. Lea čállojuvvon Matteus evangeliuma mielde:
Jesus celkkii: «Son vástidii sidjiide:
«Ehpet go leat lohkan ahte Sivdnideaddji álggus sivdnidii sudno
olmmájin ja nisun ja celkkii:
Dan dihtii olmmái guođđá áhčis ja eatnis
ja bissu áhkás luhtte, ja dat guovttis šaddaba oktan oažžin.
De eaba leat šat guovttis, muhto okta.
Maid Ipmil nappo lea ovttahtán,
dan ii olmmoš galgga earuhit.» [Matt 19,4–6](#)

Q. Lea čállojuvvon Johanasa evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Mun attán didjiide ođđa báhkkoma:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet.
Nugo mun lean ráhkistan din,
nu galgabehtet dii ge ráhkistit guhtet guimmiideattet.
Jos dis lea ráhkisvuohta guhtet guoibmáseattet,
de buohkat dovdet ahte dii lehpit mu máhttájeaddjit.» [Joh 13, 34–35](#)

R. Lea čállojuvvon Johanasa evangeliuma mielde:

Jesus celkkii: Nugo Áhčči lea ráhkistan mu, nu lean mun ge ráhkistan din.
Bissot mu ráhkisvuođas!
Jos doallabehtet mu báhkkomiid, de bissubehtet
mu ráhkisvuođas, nugo mun ge lean doallan
Áhččán báhkkomiid ja bisun su ráhkisvuođas.
Dán lean sárdnon didjiide, vai mu illu bisoši din siste,
ja din illu šattaši ollisin.
Dát lea mu báhkkon:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet
nugo mun lean ráhkistan din.

[Ii ovttasge leat stuorit ráhkisvuohta
go das guhte addá heakkas ustibiiddis ovddas.
Dii lehpit mu ustibat jos dii dahkabehtet dan
maid mun gohčun.
In mun šat gohčot din
bálvaleddjin, dasgo bálvaleddji
ii dieđe maid su isit dahká.
Muhto mun gohčodan din ustibin,
dasgo mun lean almmuhan didjiide buot
maid lean gullan Áhčistan.
Ehpet dii leat välljen mu,
muhto mun lean välljen din
ja lean vuolggahan din šaddadit šattuid,
bistevaš šattuid.
Go nu dahkabehtet,
de Áhčči addá didjiide buot
maid átnubehtet mu nammii.
Dát lea mu báhkkon didjiide:
Ráhkistehket guhtet guimmiideattet!] [Joh 15,9–12\[-17\]](#)

S. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis romalaččaide:

Dasgo mun lean vissis das ahte ii jápmin ii ge eallin,
eai engelat eai ge eará oaivámuččat, eai dat mat
leat dál eai ge dat mat bohtet,
dahje miige fámuid, eai dat mat leat badjin
eai ge dat mat leat čiekŋalassas,
sáhte earuhit min Ipmila ráhkisvuodas
Kristus Jesusis, Hearnásteamet. Rom 8,38–39

T. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis korintalaččaide:

Kapihttala sáhtta lohkat ollásit dahje osiid mielde.

[Ja mun čájehin didjiide vel buoret geainnu:]

Vaikko vel sártnošin ge olbmuid
dahje engeliid gielaiguin, muhto
mus ii livčče ráhkisvuohta,
de livččen dušše čuoddji biellu
dahje skilaideaddji divga.
Vaikko mus vel livččii ge
profehtastallanattáldat ja
dovddašin buot čiegunvuodaid
ja buot dieđu, ja vaikko mus
livččii buot osku nu ahte sáhtášin
váriid sirdit, muhto ii livčče ráhkisvuohta,
de mun in livčče mihkkege.
Vaikko vel juogadivččen váivvážiidda
buot mii mus leažžá, ja vaikko divttášin
iežan boldojuvvot, muhto mus ii
livčče ráhkisvuohta,
de dat ii livčče munnje ávkin.

Ráhkisvuohta lea gierdavaš,
ráhkisvuohta lea láđis, ii dat gáđáš ii ge rábmo ii ge čeavlástala.
Ii dat daga maidege dohkkemeahttumiid
ii ge bivdde iežas ávkki, ii dat suhta ii ge vurke baháid.
Ii dat illut vearrivuodas, muhto baicca duohtavuodas.
Dat gillá buot, osku buot, doaivu buot, gierdá buot.

Ráhkisvuohta ii noga goassege.
Muhto profehtastallanattáldagat nohket,
gielaiguin sártnun jávohuvvá, ja diehtu nohká.
Dasgo min diehtu lea váilevaš, ja min profehtastallan

lea váilevaš. Muhto go ollisvuohta boahtá,
de jávká dat mii lea váilevaš.

Mánnán mun hálle nugo mánná,
mus lei máná miella ja máná jurdagat.
Muhto go šadden rávisin, de guđden mánálašvuođa.

Dál mii oaidnit dego njoađve speadjalis,
dego árvádusa, muhto dalle oaidnit oktii
čalmmiid. Dál lea áddejupmi váilevaš,
muhto dalle dat lea ollislaš,
nugo Ipmil dovdá mu ollásit.
De dat bissot, dát golmmas: Osku, doaivu
ja ráhkisvuohta. Muhto buot stuorimus dain
lea ráhkisvuohta. [1 Kor 13](#)

U. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis galatialaččaide:

Dasgo dii lehpēt buohkat Ipmila mánát
go oskubehitet Kristus Jesusii.
Buohkat dii geat lehpēt gásttašuvvon Kristusii,
lehpēt gárvodan Kristusiin.
Dás ii leat juvddálaš dahje greikalaš, šlávva dahje isit, olmmái ii ge nisu,
dasgo dii lehpēt buohkat okta Kristus Jesusis. [Gal 3, 26–28](#)

V. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis efesoslaččaide:

Dan dihtii mun sodjalahtán čippiidan Áhči ovddas,
gii lea sin buohkaid áhčči geat gohčoduvvojit
mánnán almmis ja eatnama alde.
Vare son geas lea nu cealkemeahtun hearvásvuohta,
nannešii din siskkáldas olbmo fámuinis ja Vuoiŋŋainis,
vai Kristus ásašii din váimmuin go dii oskubehitet.
Ja vare ráhkisvuohta livččii din ruhtas ja vuodđu,
vai dii áddegoađášeiddet Kristusa ráhkisvuođa govdodaga ja guhkkodaga,
allodaga ja čikŋodaga,
ja oahpašeiddet dovdat maiddái dan,
mii manná buot dieđu badjel,
dassáži go oppa Ipmila dievasvuohta deavdá din.
Son guhte duddjo min siste fámuinis,
ja sáhtá dahkat valljugasabut
go dan maid mii sáhttit rohkadallat ja áddet,
sutnje lehkos gudni girkus ja
Kristus Jesusis buot buolvvaid čađa álo ja agálašvuhtii!
Amen. [Ef 3,14–21](#)

W. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis filippilaččaide:

Jos dasto Kristusis lea jedđehus,
ráhkislaš árvvosmahttin, searvevuolta man
Vuoigŋa addá, ja jos lea njuorasvuolta
ja árkkálmastinvuolta din gaskkas,
de dahket dál mu ilu ollisin:
Atnet searvevuolta ovttain ráhkisvuolta,
ovttain jurdagiin ja mielain.
Allet daga maidege dušše vuovdnáivuolta
ja guoros gudneáŋgirvuolta dihtii,
muhto lehket ustitlaččat ja
atnet earáid alibun go iežadet.
Allet jurddaš dušše iežadet ávkki,
muhto maiddá earáid ávkki.
Čájehehket seammá miellalági
go Kristus Jesusis lei! [Fil 2,1–5](#)

X. Lea čállojuvvon Paulusa girjjis filippilaččaide:

Illudehket álelassii Hearrás!
Vel oktii cealkkán: Illudehket!
Dovdoset buot olbmot ahte dii lehpēt láddásat.
Hearrá lea lahka! Allet ane morraša mastege!
Buktet baicca buot dárbbuideattet ovdan
Ipmilii rohkadallamiin ja ánodemiin giitevašvuolta!
De Ipmila ráfi, mii manná buot jierpmi badjel,
várjala din váimmuid ja jurdagiid Kristus Jesusis.
Loahpas, oskuguoimmit: Váldeht vuhtii buot
dan mii lea duohta, gutnálaš, riehta ja buhtis,
buot dan mii lea ráhkistan ja gudnejahttin veara,
juohke buori dábi ja buot mii ánsásáša rámi! [Fil 4,4–8](#)

Y. Lea čállojuvvon Johanasa vuosttaš girjjis:

Ráhkásiiddán, ráhkistehkot guhtet guimmiideamet!
Dasgo ráhkisvuolta boahdá Ipmilis,
ja juohkehaš guhte ráhkista,
lea riegádan Ipmilis ja dovdá Ipmila.
Dat guhte ii ráhkis, ii dovdda Ipmila,
dasgo Ipmil lea ráhkisvuolta.
Nu lea Ipmila ráhkisvuolta almmustuvvan min gaskii
ahte son vuolggahii áidnoriegádan Bártnis máilbmái
vai mii ealášeimmet su bokte.

Ráhkisvuohta ii leat dat ahte
mii leat ráhkistan Ipmila,
muhto ahte son lea ráhkistan min
ja vuolggahan Bártnis min sudduid soabahussan.
Ráhkásiiddán, jos Ipmil lea ráhkistan min nu,
de mii ge leat geatnegasat ráhkistit guhtet guimmiideamet.
Ii oktage leat goassege oaidnán Ipmila,
muhto jos mii ráhkistit guhtet guimmiideamet,
de Ipmil bissu min siste,
ja su ráhkisvuohta ollašuvvá min siste. [1 Joh 4,7-12](#)

Biibbalteavsttaid vuoignaduodjeeeaggát lea © Det Norske Bibelselskap